

Драган Мраовић*

Перформанси министра културе и информисања Ивана Тасовца

Министарство културе одавно нема стратегију културне политике, делује насумице, али од доласка министра Тасовца на његово чело чини се да има за циљ дивљу неолиберализацију културе у оквиру које се систематски уништава све што је традиционално и национално, а подмеће се циркуска забава као српска култура? Једини циљ његовог предлога измена Закона о култури је уништавање националних институција и свега што је национално у култури. Све остало је шминка.

1. МИНИСТАР ТАСОВАЦ ВРЕЂА КУЛТУРУ И УМЕТНИКЕ – ТРАЖИМ ЊЕГОВУ СМЕНУ

Министар културе Иван Тасовац је изнео, у ТВ дневнику РТС-а од 31. јануара о. г, низ неистина и увреда на рачун културних посленика и Закона о култури. Својим ставовима је потврдио, да у континуитету делује на разарању српског културног ткива и српских националних институција и да иро-

нично ниподаштава уметнике Србије, у складу са чувеном досетком једног свога порт-парола који је конкурисао за национално признање, па пошто га није добио, написао је да су уметници „прилично корумпирано друштво“. Министар је повео харангу против уметника, јер је код њих све „везано за о клановско-буразерске односе у нашој култури“, па би зато „боље резултате имали да смо као главни критеријум бирали национална признања на томболи“. Својевремено је министар Тасовац надахнуто изјавио: „На Бајлонијевој пијаци продају се кромпир и парадајз, а не сабрана дела Канта и Хегела, зато што кромпир и парадајз има ко да купи... продаја немачке идеалистичке филозофије иде нешто слабије поготово у време тропских врућина“. Зато молим министра да ми одговори: пошто је кило његове музике на Бајлонију?

Увредио све добитнике у току педесет и две године трајања Вукове на-

* Песник и књижевни преводилац. Изговорено на Конференцији за штампу у Удружењу књижевника Србије „Стоп лошем закону о култури“.

граде, међу њима, примера ради, и нашег нобеловца Иву Андрића, поставивши у Скупштини на подругљив начин питање зашто је КПЗ Србије национална институција, а то му је био и „аргумент“ за укидање националних институција у култури Србије. Ако му то није јасно, онда није ни јасно зашто је он уопште министар културе.

Због ових тешких увреда уметника тражим од премијера Александра Вучића да одмах смени Тасовца, као што је сменио министра Гашића, нарочито зато што се Гашићу омакла несмотрена изјава, а у случају Тасовца је реч о смишљеном и континуираном вређању уметника. Користи углавном неистините или паушалне „аргументе“, прећуткује да су сви уметници били против његових измена закона, игнорише неслагање Националног савета за културу са његовим ставовима и одбијање његових решења на Одбору за културу Скупштине Србије.

2. МИНИСТАР ТАСОВАЦ НЕ СПРОВОДИ ЗАКОН, ШТО ЈЕ КРИВИЧНО ДЕЛО

Уместо да спроводи Закон изгласан у Народној скупштини Републике Србије, што је његова обавеза, он га аутократски суспендује, што је кривично дело непоштовања закона.

Тврди да се резултати у култури не могу мерити као у спорту, што је бесмислица као поређење. Постоје параметри у култури који јасно дефинишу успех уметника, па ако министар не разликује академика Владу Величковића од себе, онда то није проблем културе, већ његов. Предлажем му да прочита књигу професора др. Милоша Илића „Социологија културе и

уметности“ објављену пре пола века. Очигледно је пропустио нешто у своме образовању.

3. МИНИСТАР ТАСОВАЦ ОБМАЊУЈЕ ЈАВНОСТ

а) У скупштинској расправи је министар Тасовац обмануо Парламент, што је кривично дело, да је његов предлог Закона прошао процедуру. Сакрио је да су против његовог предлога била сва уметничка удружења, уметници, Национални савет за културу и скупштински Одбор за културу. Дакле, одбијен је, па није прошао нигде.

б) Тврди да је новим предлогом закона први пут дефинисана култура. Тврдим одговорно да су у његовом предлогу дефиниције културе новине само то што је он убацио у чл. 8, тачка 8, да се у културу сврставају „остала извођења културних програма и културних садржаја (мјузикл, циркус, пантомима, улична уметност и т. сл.)“? Пропустио је само „Парове“ и „Фарму“.

в) Тврди да је огромна већина јавности против националних признања. Придружио му се народни посланик Марко Атлагић „документујући“ да је то 95% грађана. Међутим, то је произвољна недокументована обмана Скупштине, јер су на РТС-у објављени (24. јануар 2013), резултати анкете са питањем: Да ли подржавате доделу националних пензија истакнутим личностима из области културе? Са „да“ одговорило је 64,5 % испитаника, са „можда“ 10,1 %, са „не“ 19,5 %, са „не знам“ 5,9%. Дакле, само је мање од 20% грађана било против.

д) Министар тврди да је „најмањи број примедби је био везан за национална признања, а такође „сетите се колико је до сада било петиција управо за укидање националног признања“. Не могу да се сетим ниједне петиције за укидање, али јесте у току петиција да признања опстану, а коју је потписало већ око 1 500 уметника и других грађана за само десетак дана.

е) Министар Тасовац обмањује јавност да се та признања „додељују само у Црној Гори“, а она се додељују у Немачкој, Шведској, Русији, Македонији, Црној Гори, Аргентини, Румунији, Бугарској, Аустрији, Лихтенштајну, САД, Словенији, Хрватској, итд.

4. МИНИСТАР КУЛТУРЕ ТАСОВАЦ УБИЈА КУЛТУРУ СРБИЈЕ

а) Министар је мењао име Закона о култури у Закон о јавном интересу у култури, као да је јавни интерес шири појам од културе, а нарочито ако се зна да границе јавног интереса одређује власт, а не свеукупна јавност, и тиме враћа исти назив који је тај закон имао у време Слободана Милошевића? То је осмишљено да би власт још више условљавала културу. То је подржављавање, а не демократизација културе. После писмених примедби Координационог одбора уметничких удружења, он је вратио назив Закон о култури, али је све одредбе у њему

подредио својој арбитрарној одлуци, односно својој личној диктатури.

б) Један од најозбиљнијих атака на српску културу, у предлогу закона, је укидање националних установа, па министар неће више морати да их финансира приоритетно, као по важећем Закону о култури, већ по својој вољи. То значи да ће директор, рецимо Народног позоришта, морати да моли за неку цркавицу чекајући у реду са циркусантима и уличним жонглерима. То је осмишљено да те установе не би могле бити обавезно финансиране, као до сада, већ по његовој вољи, и да би он могао да лично одређује које институције имају националну вредност, да сам одлучује хоће ли им и колико новца дати, да директно поставља њихове директоре, а не управни одбори, чиме би их претворио у своје послушнике.

5. ПЕРФОРМАНС МИНИСТАР

Министар је окречио зидове министарства муралима и окачио неке уличне сатове који коштају колико да се опреми бар једна оперска премијера. Његове личне комплексе изражене у виду перформанса плаћа сва културна јавност Србије.

Међутим, ти министрови перформанс сатови час раде, час не раде, али и без тога време министра Тасовца је на њима истекло.

12. фебруар 2015.